

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Symma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Articulus Secundus. Quid sit verbum mysticum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

conseruatio, seu continuatio virtutis appetituæ: in qua fouetur fruitio, per ordinatam successionem verborum mysticorum. primò enim pulchrum summi Boni videtur ab intellectu; deinceps amatur à voluntate; & amoris bene-affectionia, ab intellectu iterum clarius cognoscitur, ac à voluntate deinceps intimius amat; & ita consequenter, usque ad actualis vniōnis, vel remissio-nem, vel interruptionem. atque hoc modo exercitium actus ad Hic conti-net, sicut, vel vbi, proprij spiritus: in quo accommodatè, & propriè, iuxta mensuram donorum intellectus, vel sapientiæ operari potest. pro ut latius dictum est supra. *a* Secundò vt sit per-fectum ad Nunc non temporis, sensus, aut super Nunc reflectionis, sed Nunc operationis; id est, ut per verba imper-fecta, seu indagantia, accommodato, & proprio progressu clarius videndo, penitus diligat: quousque omnis circumstans imperfectio actionis, cum phantasmatibus, imaginibus, & discursibus abeant, & absque aliqua imper-fecta specie motus, fruitio per per-fectum processum de actu, in actum; seu de verbo mystico perfecto, in verbum mysticum magis perfectum continua-tur. quæ quidem duo, licet in speciebus b infusis, & in speciebus c Agalmatis, seu post excessum amoris in intellectu resultantibus, non sint necessaria, cum in speciebus infusis, Deus perfectiones ad Hic, & Nunc, suppleat, & in Agalma

ex natura rei concomitantur; quando tamen ordinario modo proceditur, & intellectus agentis industria; tum & imagines loco phantasmatum, & ad Hic regio, ac propria sphæra, situs, vel vbi; nec non & Nunc operationis per industrias, & certo ordine, distribuen-da sunt. cum verba nostra non sint semper perfecta, sed sèpè imperfecta, informia, & à formatis, ac in Dei vnio-ne perfectis, dilabentia.

In progressu autem amoris, & per-fecto Nunc operationis hæc, & similia omnia cessant. tum enim [eleuat d ani-mam Deus supra omnes corporales, atque labentium rerum imagines. Quamdiu enim vel minimæ creaturæ imago cum delectatione animæ inhæ-ret, tamdiu suus ei conditor nulla ra-tione vnitur. Porrò vbi anima Deo re-uera vnta est, ibi nihil ei præteritum, nihil futurum est, nihil eam vel tædio, vel delectatione afficit. omnia namque in illo incommutabili Nunc, in æterni-tate illa, quæ Deus ipse est, habet. In hac nimirum felicissima vniōne, & sui-ipsius, & omnium extra Deum obliui-scitur.] cum autem frequenter mentio fiat de verbis mysticis, consequenter explicandum erit,

Quid sit verbum mysticum.

ARTICVLVS SECUNDVS.

*C*Vm [intellectualis e naturæ scili-cet humanæ, angelicæ, & diuinæ, Bbb verba

a Decis. 4. per totum. b Sup. Decis. 5. c Hic art. 18. d Taul. Instit. cap. 39.
e S. Thom. opusc. 13.

verbal longè ab invicem sint distantia: & cuiuslibet naturæ suum sit proprium; scilicet humanum, angelicum & diuinum.] nos de humano, siue mentis verbo eatenus tantum aliqua dicimus, ut penitus ea, quæ de verbis mysticis ponuntur, intelligi queant. itaque [illud propriè dicitur a verbum interius, quod intelligens intelligendo format.] vel verbum mentis est illud. quo mens sibi interius rem exprimit, repræsentat, & velut eloquitur: hoc autem facit formaliter per ipsum rei conceptum, qui nil est aliud, quam rei notitia, & cognitio. atque ita omnis cognitio, seu conceptus rei, est verbum mentis: quando scilicet res ipsa immediatè interius menti exprimitur. [de duobus porrò^a b mens sibi aliquid exprimit, scilicet vel de seipso, vel de rebus alijs, de seipso, nulla ratione negari potest cum mens rationalis se ipsum cogitando intelligit, imaginem ipsius nasci in sua cogitatione, imo ipsam cogitationem sui esse imaginem ad sui similitudinem, tanquam ex eius impressione formatam. quamcunque enim rem mens, seu per corporis imaginationem, seu per rationem cupit veraciter cognoscere, eius utique similitudinem, quantum valet, in ipsa sua cogitatione conatur exprimere; quod quantò verius facit, tantò rem ipsam verius cogitat. De alijs autem, cum cogito notum mihi hominem absentem, formatur acies cognitionis

meæ in talem imaginem eius, qualem illam per vitum oculorum in memoria attraxi: quæ imago in cogitatione, verbum est eiusmodi hominis, quem cogitando dico. Habet igitur mens rationalis, cum se cogitando intelligit, secum imaginem suam exse notam, id est, cognitionem sui ad suam similitudinem, quasi sua impressione formatam.]

Verbum mentis autem siue fit de rebus alijs, siue de ipsa anima, aut proprio esse spiritali, hoc ipsum erit vel in imaginatione, [sicut & phantasma Carthaginis est verbum Carthaginis;] imperfectum tamen [cum in verbis quæ in imaginatione sunt, non sit ratio verbi expressa.] vel erit in memoria; scilicet [d] cum intellectus accipit à memoria, quod ab ea sibi offeratur, non eam spolians, quasi in ea nihil relinquens: sed similitudinem habiti in se assumens. & hoc est verbum memoriarum; adhuc tamen non habens perfectam rationem verbi. vel erit in intellectu: quando scilicet in principio actionis, intellectus, & species non sunt duo, sed unum est in se intellectus, & species illustrata: & unum in fine relinquitur, similitudo scilicet perfecta, genita, & expressa ab intellectu. quod quidem totum expressum, est verbum, & ultimum quod potest intellectus in se operari: & sic est verbum cordis.] & ita [mens e in anima nostra dicit illud quod est altissimum in

^a Ibidem. ^b Anselm. in monol. cap. 3t.

^c De verit. quaest. 10. art. 1.

^d S. Thom. opusc. 14. ex August.

^e Ibidem.

in virtute ipsius:] siue [a conceptum suum, qui est interius verbum.] Et horum quidem [verborum quædam oriuntur ex alijs: sicut verbum b conclusionis ex principijs: quædam verò non: sicut in rebus quæ non habent connexionem ad inuicem: ut patet de lapide, & ligno: quædam statim offeruntur intelligenti. quædam etiam cum maiori, quædam cum minori cursu. Ideò verba nostra quædam plus, quædam minus habent de cognitione: & quædam citius, quædam tardius formantur: sicut scire quarundam conclusionum tardius & difficilius, qua rundam verò facilius, & citius acquiritur.]

Iam verò ad verbum mysticum quod attinet, licet omnes has conditiones mentis, & dictio[n]is internas admittat; non tamen creaturam, sed Deum perfectè concipit: longeque eminentius operatur, dum lumen superexcedentis luminis participat: & hoc ipsum paulatim explicitè deserendo, magis principio amoris se iungit. [verbum c ergò, quod nos insinuare intendimus, cum amore notitia est,] & quod, post institutionem, vel instructionem intellectus, prorumpit in affectum amoris diuini. vnde etiam Patris Æterni[Filius d est verbum non qualemcunque, sed spirans amorem,] & e imago bonitatis illius. sicut ergò quoties de re creata aliiquid affirmatur, toties verbum mentis ab ani-

ma dicitur; ita etiam quoties de re in creata, seu de Deo, ciuiq[ue] natura, persona, vel attributis in ordine ad existandam, vel fouendam dilectionem Dei aliquid intellectu exprimitur, toties verbum mysticum profertur. siue hoc fiat seruiente, siue comitante, phantasia, siue intellectu magis agente, siue magis paciente, siue mediante lumine infuso, siue resultante, siue expresso.

Itaque generaliter loquendo, verbum mysticum est id, quod anima intelligendo, de Deo sibi interius quo modo exprimit, ut eum diligat: siue eius perfectionem affirmet; siue eius imperfectiones neget. Verùm cū verba mystica etiam cuilibet vocaliter attente orante sint in usu, siue orans hoc sciat, siue nesciat; & apud incipientes, & proficientes mysticos, vt plurimum habent phantasiam seruientem, aut notabiliter concomitantem, accuratori examine hic consequenter opus est, quo verbi mystici imperfecta, perfecta, & perfectissima ratio, penitus inspicitur.

*De imperfectis verbis mysticis, pro ut sunt
præambula ad verbum perfectum.*

ARTICVLVS TERTIVS.

Item verò cum [intellectus nostre semper habeat apud se verbum informe, id est, indistinctam, & confusam cognitionem; non autem verbum semper formatum: ipsum autem ver-

Bbb 2 bum

a Et q. 4. in Concl. 1. p. q. 107. a. 1. c. b Opusc. 14. c S. August. lib. 9. de Trin. c. 10. d S. Thom. b. q. 43. a. 5. e Sap. 7. f S. Thom. opusc. 53.